

ITÄ-SUOMEN
YMPÄRISTÖLUPAVIRASTO
ÖSTRA FINLANDS
MILJÖTILLSTÄNDSVERK

PÄÄTÖS

Nro 122/07/2

Dnro ISY-2006-Y-175

Annettu julkipanon jälkeen

9.11.2007

ASIA Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden ympäristölupa, Ruokolahti, Punkaharju.

LUVAN HAKIJA

Vapo Oy

PL 22

40101 Jyväskylä

ASIAN VIREILLETULO

Hakija on toimittanut ympäristölupavirastolle 30.9.2005 ympäristölupahakemuksen, joka koski Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden lisäksi Torsanjärven luoteisosaan vetensä johtavien Kesselilänsuon, Juurikkasuon ja Saunalamminsuon turvetuotantoalueiden ympäristölupia.

Hakija on 2.2.2006 pidetyssä neuvottelussa sovitusti jakanut edellä mainitun hakemuksen Sarajärveen laskevien Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueiden hakemukseksi ja toisaalta Torsanjärveen laskevien soiden hakemukseksi (Dnro ISY-2005-Y-190).

Näin muutettuna hakemus tullut vireille 29.9.2006 ja sitä on täydennetty 3.10.2006.

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Hakemus koskee tuotannossa olevien Oritsuon 79,0 ha ja Raatesuon 75,7 ha turvetuotantoalueiden ympäristölupaa. Oritsuolla on käytöstä poistunut 3,6 ha ja Raatesuolla 14 ha. Oritsuo sijaitsee Ruokolahden kunnassa Torsansalon kylässä noin 28 km Ruokolahden kirkonkylästä koilliseen. Raatesuon eteläosa sijaitsee Ruokolahden kunnan Torsansalon ja Torsantaan kylissä ja pohjoisosa Punkaharjun kunnan Saukonsaaren ja Särkilahden kylissä. Raatesuo sijaitsee noin 30 km Ruokolahden kirkonkylästä koilliseen.

Raatesuon tuotantoalue sijaitsee Oritsuon tuotantoalueen pohjoispuolella niin, että tuotantoalueiden välinen etäisyys on lyhyimmillään alle kilometri.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Vesioikeuden myöntämän luvan lupaehtojen tarkistamista koskeva hakemus käsitellään koko toimintaa koskevana ympäristölupana. Ympäristönsuojeluasetuksen 1 §:n 1 momentin kohdan 7 d) mukaan turvetuotannolla ja siihen liittyvällä ojituksella on oltava ympäristölupa, jos tuotantoalue on yli 10 ha. Ympäristölupavirasto on ympäristönsuojeluasetuksen 5 §:n 1 momentin kohdan 5 c) nojalla toimivaltainen viranomaisen turvetuotantoa koskevassa asiassa.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SUOSTUMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Itä-Suomen vesioikeus on 28.8.1997 antamassaan päätöksessä nro 40/97/2 myöntänyt luvan Juurikkasuon, Kesselilänsuon, Oritsuon, Raatesuon ja Saunalamminsuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien johtamiseen Torsanjärveen. Lupaehtojen tarkistamis- hakemus määrättiin tehtäväksi 30.9.2005 mennessä. Päätöksessä turvetuotannosta aiheutuneet ja aiheutuvat korvauskysymykset on määrätty käsiteltäväksi vesilain mukaisessa katselmustoimituksessa.

Itä-Suomen ympäristölupavirasto on 16.12.2005 antanut edellä mainitun katselmustoimituksen jälkeen Juurikkasuon, Kesselilänsuon, Oritsuon, Raatesuon ja Saunalamminsuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien vesistöön johtamisesta aiheutuneiden ja aiheutuvien vahinkojen selvittämistä ja korvaamista koskevan päätöksen nro 124/05/2.

Vaasan hallinto-oikeus on 23.3.2007 antamallaan päätöksellä nro 07/0105/1 pääosin pysyttänyt Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätöksen nro 124/05/2. Hallinto-oikeus on lisännyt liitetaulukon A korvausluetteloon tilan Rantala RN:o 14:7 ja ajan kuluminen vuoksi pidentänyt ympäristölupaviraston ratkaisun kohdan 6 määräaika.

Muutoksen (kursivoitu) jälkeen ympäristölupaviraston ratkaisu kuuluu seuraavasti:

Korvausveloitteet

1. Vapo Oy:n on maksettava Kesselilänsuon, Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien vesistöön johtamisesta rantatilojen virkistyskäytölle ja talousveden otolle ennen 28.8.1997 annetun vesioikeuden luvan myöntämistä aiheutuneista haitoista sekä sanotun luvan myöntämisen jälkeen aiheutuneista ja edelleen aiheutuvista haitoista liitetaulukon A mukaiset kiinteistökohtaiset korvaukset.

2. Vapo Oy:n on maksettava vuosina 1981-1996 aiheutuneesta ja luvan myöntämisen jälkeen vuosina 1997-2005 aiheutuneesta kalastuksen estymisestä ja vaikeutumisesta liitetaulukon B mukaiset vahingon korvaukset.

3. Edellä sanotut korvaukset aiheutuneista haitoista ja vahingoista on maksettava niihin oikeutetuille 30 päivän kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulemisesta (eräpäivä).

Vuoden 2005 jälkeen rantatilojen virkistyskäytölle ja talousveden otolle aiheutuvista haitoista (Iso ja Pieni Tervalampi) määrätyt korvaukset on maksettava kunkin korvausvuoden puoliväliin mennessä (eräpäivä 1.7.)

Korvauksille maksettava korko

4. Ennen luvan myöntämistä eli ennen vuotta 1997 aiheutuneiden haittojen ja vahinkojen vuotuisille korvauksille ja vesioikeuden luvan myöntämisen jälkeen vuosina 1997-2005 aiheutuneiden haittojen ja vahinkojen vuotuisille korvauksille on maksettava 6 %:n vuotuinen korko kunkin korvattavan vuoden puolivälistä (1.7.) lukien eräpäivään saakka.

Maksun viivästyessä on eräpäivän jälkeiseltä ajalta korvauksille maksettava maksupäivään asti viivästyskorkoa, jonka määrä on kulloinkin voi-

massa oleva korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen viitekorko lisättyä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

Kalatalousmaksu

5. Vapo Oy:n on maksettava Kaakkois-Suomen TE-keskukselle vuodesta 2006 alkaen vuosittain tammikuun loppuun mennessä 1 534 euroa kalatalousmaksuna käytettäväksi Torsanjärven vesistön kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vahinkojen ehkäisemiseksi. Kalatalousmaksun käytöstä on kuultava alueen osakaskuntia ja kalastusaluetta.

Muut haittoja poistavat toimenpiteet ja tarkkailuvelvoitteen tehostaminen

6. Luvan saajan on tehtävä suunnitelma Ison Tervalammen, Pienen Tervalammen ja Pienestä Tervalammesta Sarajärveen laskevan Tervajoen kunnostamisesta turvetuotannosta aiheutuneita liettyimiä poistamalla niin, että virkistyskäyttöön otettujen rantojen käytettävyys paranee ja pienvesiliikenne mahdollistuu. Luvan saajan on toimitettava 31.12.2007 mennessä Itä-Suomen ympäristölupavirastoon hakemus, jossa on esitetty suunnitelma kunnostustoimenpiteistä.

7. Luvan saajan on tarkkailtava toimintaa ja sen päästöjä Kesselilänsuolla Vapo Oy:n Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantosoiden kuormitustarkkailuohjelman ympärivuotisen tarkkailun (tarkkailuluokka A) mukaisesti. Tarkkailuohjelmaa voidaan tarkentaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymällä tavalla edellyttäen, että muutokset eivät heikennä tulosten luotettavuutta tai tarkkailun kattavuutta.

Käyttö- ja päästötarkkailun yhteenveto on toimitettava vuosittain helmikuun loppuun mennessä Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle sekä Ruokolahden ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Vapo Oy:n hallinnassa on vuokrasopimuksilla Oritsuolla 105 ha ja Raatesuolla 119,5 ha maata. Lisäksi hakijalla on ojitussopimus tilan RN:o 26:5 kanssa.

Ympäristöministeriön 14.3.2001 vahvistamassa Etelä-Karjalan seutukaavassa Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueet on merkitty maa- ja metsätalousvaltaiseksi alueeksi ilman erityistä kaavamerkintää.

YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Turvetuotantoalueet

Oritsuo ja Raatesuo ovat tuotannossa olevia alueita. Tuotantoalueiden lähiympäristö on metsätalousvaltaista ja suot ojitettuja.

Lähialueen maankäyttö

Oritsuon turvetuotantoalueen lähimmät rantakiinteistöt sijaitsevat Isossa Tervalammessa noin 2,8 km:n vesimatkan päässä suolta. Sarajärveen on vesimatkaa noin 4,4 km. Tuotantoalueen reunasta 500 m:n etäisyydellä tai lähempänä ei ole asuinkiinteistöjä.

Raatesuon länsipuolella, turvetuotantoalueen reunasta noin 340 m:n etäisyydellä sijaitsee asuinkiinteistö. Lähimmät rantakiinteistöt sijaitsevat Isossa Tervalammessa noin 4,1 km:n vesimatkan päässä suolta.

Alapuolinen vesistö ja sitä kuormittava toiminta

Oritsuo ja Raatesuo kuuluvat Hiitolanjoen vesistön (3) Torsanjärven reitin alueeseen (3.05). Oritsuo kuuluu osittain Kaakojan valuma-alueeseen (3.055), mutta vedet on johdettu turvetuotannon alusta alkaen Sarajoen valuma-alueelle (3.057). Raatesuo on Sarajoen valuma-alueella. Sarajoen valuma-alueen pinta-ala on 58,44 km² ja järvisyys 9,57 %.

Molempien tuotantoalueiden kuivatusvedet johdetaan Mustajoen eteläpuolella olevaa perattua ojaa pitkin Ison Tervalammen ja Pienen Tervalammen kautta Sarajärveen. Ison Tervalammen valuma-alue on 15,1 km². Sarajärvestä vedet laskevat Alusjärven kautta Sarajokeen, joka laskee Torsaan.

Isoa Tervalampea kuormittavat turvetuotantoalueilta tulevien vesien lisäksi muut suoperäisestä maastosta tulevat vedet. Sarajärveä kuormittavat myös suoperäisestä maastosta tulevat vedet sekä maatalouden ja haja-asutuksen aiheuttama kuormitus.

Veden laatu

Ison Tervalammen vesi on sameaa, kiintoaine- ja rautapitoista, tummaa ja ravinnepitoisuudeltaan rehevää. Alusvedessä esiintyy kerrostuneisuuskausilla voimakasta happivajetta ja ajoittain myös happikatoa.

Sarajärven vesi on lievästi sameaa, selvästi humusvaikutteista, rautapitoista, ravinnepitoisuuksiltaan lievästi rehevää sekä loppukesän a-klorofyllipitoisuuksiltaan rehevää. Alusveden happipitoisuudet ovat kerrostuneisuuskausien lopulla voimakkaasti alentuneita ja kesäkerrostuneisuuskauden lopulla heikko.

Torsa on kirkas ja ravinteisuudeltaan karu järvi. Järven pohjoispää, jonne laskee turvetuotantoalueiden vesiä, on muuta järveä hieman tummavetisempi ja rehevämpi. Torsan käyttökelpoisuusluokka on pääosin erinomainen.

Kalasto ja kalastus

Kalataloudellisen tarkkailun mukaan Sarajärvässä ja Torsanjärvässä esiintyvät arvokallalajeista taimen, siika, muikku ja hauki sekä kannaltaan harvina kuha. Muista lajeista tavataan lahnaa ja särkeä. Rapukannoista ei ole tietoa.

Vuoden 2004 kalastustiedustelun mukaan Sarajärvellä kalasti noin 30 henkilöä.

Verkkojen limoittuminen on kalastajien mielestä haitannut verkkokalastusta.

Muut lähialueen ympäristöolosuhteet

Oritsuon ja Raatesuon lähialueilla ei ole suojelualueita.

Raatesuo rajoittuu länsipuolelta noin 300 m:n matkalla Ruokokankaan III luokan pohjavesialueeseen (nro 0661851). Juuvinkankaan III luokan pohjavesialue (nro 0661853) sijaitsee lähimmillään 1 340 m:n päässä Raatesuosta koilliseen. Oritsuon välittömässä läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita.

Oritsuolla on tuotantokenttien ympäröimänä ojitusten muuttama alle 1 ha:n suuruinen Silmälampi. Raatesuon itäpuolella noin 400 m:n etäisyydellä tuotantokentästä on kolme alle 1 ha:n laajuista lampea (Saunasaarenlammet) ja noin 350 m:n etäisyydellä yksi nimetön alle 1 ha:n suuruinen lampi.

Turvetuotantoalueiden läheisyydessä ei ole talousvesikaivoja.

TOIMINTA ORITSUOLLA JA RAATESUOLLA

Yleiskuvaus toiminnasta ja vesienkäsittely

Oritsuolla kuntoonpanotyöt on aloitettu vuonna 1981 ja tuotanto vuonna 1984. Raatesuon kuntoonpanotyöt on aloitettu vuonna 1981 ja tuotanto vuonna 1983. Molemmilla alueilla on tuotettu jyrsinpolttoturvetta hakumenetelmällä. Tuotantoalan pienenytessä siirrytään mekaanisen vaunun käyttöön.

Oritsuolla tuotantomäärä on noin 40 000 m³ ja Raatesuolla 35 000 m³ vuodessa. Tuotannon hakija arvioi päättyvän vuonna 2020 molemmilla tuotantoalueilla.

Tuotantoalueet on ojitettu 20 metrin ojaväleihin. Sarkaojissa on lietesyvennykset, päisteputket ja päisteputkipidättimet. Oritsuolla on 6 ja Raatesuolla 5 virtaamansäätöpätkää. Molemmilla tuotantoalueilla vedet ohjataan kokoojaojista kolmeen laskeutusaltaaseen. Hakemussuunnitelmassa esitetään, että vedet tullaan pumpaamaan pintavalutuskentille. Ulkopuoliset vedet ohjataan tuotantoalueen ohi eristysojilla, jotka on kaivettu vuosina 2004 – 2005.

Oritsuon pintavalutuskentän pinta-ala on suunnitelman mukaan 4,3 ha, mikä on 5,4 % tuotantopinta-alasta. Raatesuon pintavalutuskentän pinta-ala olisi 3,9 ha, mikä on 5,1 % tuotantopinta-alasta. Pintavalutuskentät ovat metsäojitettua aluetta.

Hakija esittää vesienkäsittelystä tuotantokenttien mataloitua, että sarkaojat kaivetaan kivennäismaahan saakka tarpeellisen kuivatuksen edellyttämään syvyyteen lukuun ottamatta sarkaoja-altaita ja että vesienkäsittelymenetelminä käytetään edelleen

päisteputkipidättimiä, laskeutusaltaita ja virtaamansäätöpatoja sekä pintavalutusta. Sarkaojia ei puhdistettaisi säännönmukaisesti joka vuosi.

Hakijan mielestä suunnitellut vesiensuojeluratkaisut täyttävät parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) vaatimukset.

Alueiden ottaminen muuhun kuin turvetuotantokäyttöön ei ole vielä ajankohtaista. Hakija toimittaa hyvissä ajoin ennen turvetuotannon loppumista alueen kuivatusvesiä koskevan jälkihoitosuunnitelman. Jälkikäyttömuodosta päättää alueiden omistajat.

Liikenne

Turvekuljetuksia tehdään pääasiassa joulun ja maaliskuun välisenä aikana. Oritsuon turvetuotantoalueen turpeen toimitus on 250 - 300 rekkakuormaa. Raatesuolta turvetta toimitetaan sama määrä. Kuljetukset tapahtuvat Imatra-Punkaharju tietä puoliksi etelään ja puoliksi pohjoiseen päin.

Tuotantotoiminnan aiheuttama työmaaliikenne keskittyy touko-elokuun väliselle ajalle ja on pääasiassa henkilöautoliikennettä. Tuotantokoneiden vetokoneet tuodaan työmaalle keväällä ja viedään syksyllä pois.

Jätteet ja tuotannossa käytettävät aineet sekä niiden varastointi

Jäteöljyä syntyy vuodessa noin 460 l, muita ongelmajätteitä 100 kg, aumanpeitto-
muovia 3 800 kg ja sekajätettä noin 2 m³. Jätteet kerätään keräilypisteisiin ja jätemää-
ristä pidetään kirjaa. Tuotantoalueelle laaditaan jätehuoltosuunnitelma, josta käy ilmi
keräilypisteen sijainti, jätteen laatu, jätteen poiskuljettaja yhteystietoineen sekä tyh-
jennysjaksot. Aumojen peitteenä käytettävä muovi kerätään kasoihin ja varastoidaan
tuotantoalueella. Muovi voidaan paalata ja käyttää myöhemmin energiantuotannon
polttoaineena. Kannot ja muu puutavara kerätään auma-alueille ja tuotantoalueen reu-
noille ja käytetään energiahakkeen raaka-aineena.

Oritsuon ja Raatesuon tuotannossa kevyen polttoöljyn kulutus traktoreissa (4 kpl) on
tuotantokaudella noin 85 000 l. Voiteluöljyä käytetään noin 500 l sekä muita voitelu-

aineita noin 125 kg. Polttoöljy varastoidaan tuotannon kannalta tarkoituksenmukaisessa paikassa. Voiteluaineet säilytetään tukikohta-alueella niille varatuissa paikoissa.

PÄÄSTÖT JA YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET

Päästöt vesistöön, vaikutukset alapuolisen vesistön veden laatuun ja sen käyttöön

Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueiden kuormitusta on hakemuksessa arvioitu Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen alueen kuormitustarkkailussa olevien soiden keskiarvoja käyttäen.

Oritsuon ja Raatesuon 153 ha:n arvioitu bruttokuormitus vuosina 2002 – 2005 (perustason vesiensuojeluväestös):

Vuosi	Kiintoaine		Fosfori		Typpi	
	kg/ha*a	kg/a	kg/ha*a	kg/a	kg/ha*a	kg/a
2002	32,8	5 018	0,24	36,7	5,6	867
2003	51,1	7 818	0,33	50,5	11,6	1 775
2004	83,8	12 821	0,42	64,3	14,7	2 249
2005	77,2	11 812	0,72	110,2	13,3	2 035

Oritsuon ja Ison Tervalammen välisen laskuojan perkaustyö kevättalvella 2005 heikensi Tervalammen pintaveden laatua, mikä ilmeni kohonneina kiintoaine-, orgaanisen aineen, kokonaisfosfori- ja rautapitoisuuksina sekä sameus- ja väriarvoina ja alentuneena pintaveden happipitoisuutena. Häiriöiden kesto vaihteli muuttujittain. Pintaveden orgaanisen aineen pitoisuus ja väriarvo olivat normaalia korkeampia sekä happipitoisuus alhaisempi kolmella ensimmäisellä näytekerralla. Kokonaisfosforipitoisuus oli normaalia korkeampi kahdella näytekerralla neljästä sekä kiintoaine- ja rautapitoisuudet ja sameusarvo yhdellä näytekerralla neljästä.

Kolmen ensimmäisen näytekerran pintaveden keskiarvot suhteessa Tervalammen pintaveden edeltävien vuosien ajankohdan keskiarvoihin olivat seuraavat: väriarvo 1,8-kertainen, orgaanisen aineen pitoisuus 1,4-kertainen, sameusarvo sekä kokonaisfosfo-

ri- ja rautapitoisuudet 1,2-kertaiset ja kiintoainepitoisuus 1,1-kertainen. Pintaveden keskimääräinen hapenkyllästysaste oli 70 prosenttia edeltävien vuosien keskimääräisestä kyllästysasteesta.

Oritsuon ja Raatesuon tulevaa kuormitusta on arvioitu käyttämällä Vapo Oy:n Itä-Suomen turvetuotantoalueiden kuormitustarkkailun tuloksia. Pintavalutuksen reduktioprosentteina on käytetty kokonaisfosforille 46 – 57 %, kokonaistypelle 30 – 53 % ja kiintoaineelle 55 – 72 %. Pintavalutuskentän vuosittaisena toiminta-aikana laskelmasa on 6 kk.

Oritsuon ja Raatesuon vuosikuormitus (brutto) keskimäärin ennen pintavalutuksen käyttöönottoa ja arvio kuormituksesta käyttöönoton jälkeen:

	Kiintoaine	Fosfori	Typpi
	kg/ha*a	kg/ha*a	kg/ha*a
Kuormitus ilman pintavalutusta	61,2	0,43	11,3
Kuormitus, kun pintavalutus on käytössä	36,1 – 40,8	0,25 - 0,26	9,1 – 10,5

Turvetuotannon vaikutus alapuolisen vesistön veden laatuun ja tilaan on hakemuksen mukaan havaittavissa lähinnä laskuojan suualueella Isossa Tervalammessa. Muualla vaikutus on vähäinen, eikä enää havaittavissa tai erotettavissa muusta kuormituksesta. Tehostettujen vesienkäsittelymenetelmien johdosta vaikutukset ovat entistä pienemmät. Perusteita kiinteistökohtaisten korvausvelvoitteiden asettamiselle ei ole olemassa.

Hakijan tiedon mukaan alapuolisen vesistön vettä ei käytetä talousvetenä, joten toiminta ei aiheuta korvattavaa talousvesihaittaa.

Kalasto ja kalastus

Toiminnalla ei ole vaikutusta kala- tai rapukantoihin, joten perustetta kalataloudellisiin korvauksiin ei ole.

Pöly ja melu

Turpeen jyrshintä, karheaminen ja kuormaus karhelta sekä aumaus ovat pölyäviä työvaiheita. Pölyvaikutus ulottuu noin 200 m:n etäisyydelle tuotantoalueen reunasta. Oritsuon ja Raatesuon toiminnasta ei ole hakijan tietoon tullut pölyvalituksia. Oritsuon läheisyydessä ei ole asutusta. Raatesuon lähin asutus on 350 m:n etäisyydellä. Muuta asutusta ei ole alle 500 m:n etäisyydellä. Raatesuota ympäröi metsä, joka sitoo pölyä.

Melua aiheutuu työkoneista ja turpeen kuormauksesta sekä kuljetuksista. Muualla tehtyjen selvitysten mukaan 40 dB(A):n meluvaikutus jää noin 100 – 150 m:n etäisyydelle tuotantoalueen reunasta, kun alueen reunasta alkaa metsävaltainen alue. Ympäröivä metsä ja etäisyys lähimpiin asuinrakennuksiin huomioon ottaen hakija katsoo, että turvetuotannon melu ei ylitä rakennetuissa kohteissa melun ohjearvoja.

Hakija mukaan Oritsuon ja Raatesuon turvetuotannosta ei aiheudu lähiympäristölle melu- tai pölyhaittaa.

Muut ympäristövaikutukset

Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueet sijaitsevat korkeiden kangasmaiden välissä, joten niillä ei ole vaikutusta maisemaan. Alueiden lähellä ei ole suojelukohteita, joihin toiminnalla olisi vaikutusta.

Raatesuon toiminnalla ei ole hakijan näkemyksen mukaan vaikutusta lähellä sijaitseviin luokan III pohjavesialueisiin. Alueiden läheisyydessä ei ole asutusta, eikä hakijan tiedossa ole kaivoja, joihin tuotannolla olisi vaikutusta.

Oritsuon Silmälampi on turvetuotantoalueen keskellä muuttunut, eikä sitä voida pitää enää luonnontilaisena lampena. Raatesuon itäpuolella olevien neljän alle 1 ha suuruisen lammen luonnontila on muuttunut metsäojitusten takia.

TARKKAILU

Torsanjärven alueen soiden, joihin Oritsuo ja Raatesuo lukeutuvat, tarkkailua on tehty vuosina 1983 – 2005 aluksi erillisen tarkkailuohjelman mukaisesti. Nyt tarkkailua tehdään ja esitetään jatkossa tehtäväksi Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden käyttö-, hoito-, kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelman mukaisesti, jonka Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on hyväksynyt 30.3.2000. Tarkkailuohjelman mukaan Oritsuolla ja Raatesuolla ei ole kuormitustarkkailua. Vesistötarkkailun virtahavaintopaikat ovat Oritsuon alapuolella, Ison Tervalammen laskuojassa, Sarajärven luusuassa ja Sarajoessa. Järvihavaintopaikat ovat Isossa Tervalammessa, Sarajärvessä ja kaksi havaintopaikkaa Torsanjärvessä.

Kalataloudellista tarkkailua on tehty Kaakkois-Suomen TE-keskuksen hyväksymän tarkkailuohjelman mukaisesti. Hakija ehdottaa kalastuskirjanpidon muuttamista koe-kalastukseksi, joka tehtäisiin 5 vuoden välein.

Pöly- tai melutarkkailua ei tuotantoalueiden ympäristössä ole hakijan mielestä tarpeen tehdä.

Oritsuolla ja Raatesuolla pidetään käyttö- ja hoitopäiväkirjaa. Niihin kirjataan säätiedot, ojien ja vesiensuojelurakenteiden rakentamis-, kunnossapito- ja puhdistusajankohdat, näytteenottoajankohdat, viranomaisten tarkastukset ja tapahtumat, joilla voi olla vaikutusta kuormitukseen.

TOIMINNAN RISKIT

Kuiva kesäkausi ja työn luonne aiheuttavat paloturvallisuusriskin. Kaikille työntekijöille ja aliurakoitsijoille neuvotaan paloturvallisuusohjeet. Häätötilanteita voi syntyä myös merkittävien patojen murtumisten tai poikkeuksellisten rankkasateiden ja tulvien tai polttoaineen toimitusten ja varastoinnin yhteydessä.

Tuotantoalueilla on alkusammutuskalustoa ja ensiapuvälineistö sekä toiminta- ja ensiapuohjeet onnettomuustilanteiden varalle.

HAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Hakemus on annettu tiedoksi kuuluttamalla ympäristölupavirastossa, Ruokolahden, Punkaharjun ja Rautjärven kunnissa 1.12.2006 - 2.1.2007 sekä erityistiedoksiantona asianosaisille. Hakemusta koskeva ilmoitus on julkaistu 1.12.2006 Uutisvuoksinimisessä lehdessä.

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Etelä-Savon ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksilta, Etelä-Savon ja Kaakkois-Suomen TE-keskuksilta, Ruokolahden, Punkaharju ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta sekä Ruokolahden ja Punkaharjun kunnilta.

Lausunnot

1) *Kaakkois-Suomen ympäristökeskus* lausuu, että Sarajärven tilatavoitteena on, että sen tilan tulee parantua nykyisestä. Jotta vesipuidedirektiivin tarkoittamaan hyvän ekologisen tilan tavoitteeseen päästään, on järveen kohdistuvaa kuormitusta pienennettävä. Turvetuotannon aiheuttaman kuormituksen tulee vähentyä merkittävästi.

Torsan tilatavoitteena on, että sen tila ei saa heikentyä. Turvetuotannon kuormitusta tulee vähentää nykyisestä, jotta karun Torsan tila säilyisi vähintään nykyisenä. Torsan pohjaeläimistö ilmentää nykyisellään järven eteläosalla oligotrofiaa. *Surviassääskiyhteisön* lisäksi pohjalla ja välivedessä esiintyvät ns. *reliktiäyriäiset* ilmentävät erinomaista ekologista tilaa.

Koska Isoa Tervalampea on käytetty eräänlaisena laskeutusaltaana, on hakija velvoitettava selvittämään kuinka paljon turvetta on kertynyt lampeen ja tarvittaessa osallistumaan lammen kunnostamiseen.

Oritsuon tuotantoalueen laskuojan perkauksesta on valitettu ympäristökeskukseen. On ilmeistä, että perkaustyön aikainen vesiensuojelu on laiminlyöty tai epäonnistunut. Lupamääräyksiin tulisi sisällyttää velvoite ilmoittaa etukäteen kunnan ympäristönsuo-

jeluviranomaisille ja ympäristökeskukseen merkittävistä laskuojan kaivutöistä tai perkauksista ja siitä miten niiden aiheuttamia vesistövaikutuksia pyritään torjumaan.

Hakemuksessa esitetty vesiensuojelun tehostaminen pintavalutuskentillä vastaa BAT-periaatetta. Hakijan on vielä selvitettävä mahdollisuutta käsitellä valumavesiä ympäri-voitisesti pintavalutuskentällä tai muutoin tehostettuna.

Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueiden vaikutustarkkailu on jatkossakin tehtävä Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden käyttö-, hoito-, kuormitus- ja vesistö –tarkkailuohjelman mukaisesti. Lupamääräyksessä tulee todeta, että tarkkailuohjelmaa voidaan päivittää ja tarkistaa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen määräämällä tavalla.

Ympäristökeskuksen tietoon ei ole tullut ilmoituksia tai yhteydenottoja Oritsuon tai Raatesuon tuotannon aiheuttamasta melu- tai pölyhaitasta.

Oritsuon ja Raatesuon turvetuotannolle on myönnetty vesilain mukainen toistaiseksi voimassa oleva lupa vuonna 1997, joten kyseessä ei ole yva-lain tarkoittama uusi hanke eikä olemassa olevan hankkeen laajentaminen, vaikka vuoden 1997 lupaan sisältyvää turvetuotantoa ei ole koko laajuudessaan aloitettu.

2) *Etelä-Savon ympäristökeskus* on ilmoittanut sopineensa Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen kanssa, että yleistä etua valvovan alueellisen ympäristökeskuksen lausunnon esittää Kaakkois-Suomen ympäristökeskus.

3) *Kaakkois-Suomen TE-keskus* lausuu, että kalataloustarkkailu kuluneella lupakaudella ei ole vastannut tarkoitustaan. Kalataloustarkkailuohjelmaa on muutettava ja tarkennettava siten, että kalastoa ja kalastusta seurataan sekä järviolueilla että virtavesialueilla menetelmin, joista saadaan aineistoa vuosittain ja niistä tehdään yhteenvetoja riittävän usein seurannan muutostarpeen arviointia varten.

Kalastuksen merkitys on Torsanjärvellä ja Sarajärvellä hyvin suuri, kun se vastaavasti Isolla ja Pienellä Tervalammella on keskinkertainen. Pyydysten likaantuminen ja limoittuminen on merkittävä turvetuotannon aiheuttama haitta kalastukselle Torsanjär-

vellä ja Sarajärvellä. Oritsuon ja Raatesuon alapuolisilla virtavesillä, ennen kaikkea Sarajoella on merkittäviä ja potentiaalisia järvitaimenen ja lohen lisääntymisalueita.

Hakijan tulee tehostaa vesiensuojelutoimia ja ottaa käyttöön paras käytettävissä oleva tekniikka. Nykyisellään toiminta aiheuttaa merkittävää haittaa kalastukselle Torsanjärvellä ja Sarajärvellä. Kiintoaine- ja ravinnekuormitus myös liettää kalojen lisääntymisalueita, karkottaa kaloja ja haittaa rapujen elinoloja.

Vapo Oy:lle tulee määrätä 2 000 euron kalatalousmaksu kompensationsa kalastolle ja kalastukselle aiheutuvasta haitasta. Hakija on määrättävä tarkkailemaan turvetuotannon vaikutuksia alapuolisen vesistön kala- ja rapukantoja Kaakkois-Suomen TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. Lupa tulee tarkistaa viiden vuoden välein.

4) *Etelä-Savon TE-keskus* yhtyy *Kaakkois-Suomen TE-keskuksen* lausuntoon sekä vaatimukseen kalataloudellisen haitan kompensoimista. Raatesuon turvetuotantoalueesta osa sijaitsee Etelä-Savossa ja kuivatusvesien vaikutusalueet ovat Kaakkois-Suomessa.

5) *Ruokolahden kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan valvonta- ja ympäristöjaosto* toteaa lausunnossaan, että turvetuotannon vaikutukset vesistöön ovat merkittävät. Hakija on velvoitettava käyttämään vesienkäsittelyssä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Rakenteet on mitoitettava riittäviksi. Tarvittaessa on määrättävä käyttämään ympäristöystävällistä tuotantotekniikkaa. Erikseen tulee tarkastella poikkeukselliset tilanteet, esimerkiksi kunnostusojitukset, ja asettaa niille riittävät päästöjä rajoittavat toimenpiteet. Lupapäätöksessä tulee ottaa huomioon vesipuidedirektiivin tavoitteet.

Turvetuotannosta syntyville jätevesille on määrättävä riittävän tiukat vuosittaiset enimmäiskuormitusrajat. Valvonnan kannalta kuormitusrajat ovat välttämättömiä. Pelkän vedenlaadun velvoitetarkkailun varassa oleva valvonta ei anna mitään mahdollisuuksia puuttua ympäristöä pilaavaan toimintaan.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tietoon ei ole tullut turvetuotannon pölyä ja melua koskevia valituksia. Myöskään jätehuollon järjestämisestä ei ole huomautettavaa.

Turvetuotannon valumavesien kuormittamisessa vesistöissä tulee tarkkailla myös biologisia vaikutuksia (kalasto, pohjaeläimistö ja kasvillisuus). Alapuolisten vesistöjen kunnostaminen luvanhakijan kustannuksella tulee asettaa määräykseksi, mikäli niiden kunto heikkenee.

6) *Ruokolahden kunnanhallitus* yhtyy kunnan valvonta- ja ympäristöjaoston lausuntoon.

7) *Rautjärven kunnan ympäristölautakunta* on lausunnossaan todennut, että Oritsuolle ja Raatesuolle on esitetty rakennettavaksi pintavalutuskenttä. Tämä todennäköisesti hidastaa alapuolisten vesistöjen likaantumista, mutta ei ole riittävä parantamaan niiden tilaa eikä liioin tule palauttamaan alapuolisten vesistöjen tilaa sille tasolle, mikä se on ollut ennen turvetuotannon vaikutusta.

Kokonaisuudessaan alueen turvetuotannon vaikutukset alapuolisiin vesistöihin ovat jo nyt merkittävät. Tätä osoittaa mm. Sarajärven tilan huonontuminen ja Torsajärven käyttökelpoisuusluokituksen alempi taso turvetuotannon valumavesien vaikutusalueella sekä hakemusasiakirjoihin liitetty pohjasedimenttitutkimus.

Hakija on velvoitettava käyttämään vesienkäsittelyssä parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Rakenteet on mitoitettava riittäviksi. Tarvittaessa on määrättävä käyttämään ympäristöystävällistä tuotantotekniikkaa. Erikseen tulee tarkastella poikkeukselliset tilanteet, esimerkiksi kunnostusojitukset, ja asettaa niille riittävät päästöjä rajoittavat toimenpiteet.

Lupapäätöksessä tulee ottaa huomioon vesipuidedirektiivin tavoitteet. Torsanjärven veden laatu ei saa enää heikentyä vaan se tulee palauttaa sen luontaiselle tasolle. Myös Sarajärven ja Alusjärven tilaa pitää parantaa. Lisäksi on otettava huomioon Hiitolanjoki ja siihen liittyvät hankkeet.

Turvetuotannosta syntyville jätevesille on määrättävä riittävän tiukat vuosittaiset enimmäiskuormitusrajat. Valvonnan kannalta kuormitusrajat ovat välttämättömiä. Pelkän vedenlaadun veloitettarkkailun varassa oleva valvonta ei anna mitään mahdollisuuksia puuttua ympäristöä pilaavaan toimintaan.

8) *Punkaharjun kunnanhallituksella* ei ole huomautettavaa lupahakemuksen johdosta, koska esitetty lupahakemuksen mukainen vesienkäsittely todennäköisesti parantaa purkuvesistön tilaa nykyiseen verrattuna.

Muistutukset ja mielipiteet

1) *Rautjärven kalastusalue* vaatii Oritsuon ja Raatesuon turvetuotannon lopettamista. Hakija on hoitanut ja valvonut vesienkäsittelylaitteiden toimintaa leväperäisesti. Pintavalutuskentät eivät toimi maan ollessa jäässä, joten kylmän ajan vedenkäsittely olisi saatava toimimaan. Torsanjärven pohjoispäässä ja Sarajärvessä ovat särkikalat ja pienet ahvenet runsastuneet. Turvetuotanto estää hankkeen, jossa uhanalainen saimaanieriä mahdollisesti tuotaisiin Torsanjärveen.

Turvetuotanto on ristiriidassa vesipuitedirektiivin ja valtioneuvoston periaatepäätöksen Suomen luonnon monimuotoisuuden suojelusta ja kestäväen käytön strategiasta vuosiksi 2006 – 2016 kanssa.

2) *Ahjärven vesialueiden osakaskunta* on vaatinut turvetuotannon kuivatusvesien johtamisen lakkauttamista Torsanjärveen ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen hylkäämistä sekä toiminnan keskeyttämistä ympäristönsuojelulain 84.1 §:n 1 kohdan perusteella.

Voimassa olevan vesioikeuden päätöksen määräystä turvetuotantoalueelta tulevien vesien kalataloudellisten vaikutusten tutkimisesta ei ole noudatettu. Kaakkois-Suomen TE-keskuksen päätöksen mukaisia kalastuskirjanpidon vuosittaisia tuloksia sekä väli- ja loppuraportteja ei ole toimitettu osakaskunnalle. Turvetuotannon vaikutukset vesistöön ovat merkittävät. Tätä osoittaa mm. Torsanjärven käyttökelpoisuusluokituksen alempi taso järven pohjoisosassa turvetuotannon valumavesien vaikutusalueella ja pohjasedimenttitutkimus. Hakemusasiakirjoista ei käy ilmi todelliset vesistövaikutukset, mm. biologista hapenkulutusta vesistössä ei ole lainkaan arvioitu. Löyhä orgaaninen pohjasedimentti estää kalojen lisääntymistä ja vaikeuttaa merkittävästi kalastusta pyydyksiä likaavana. Ennen lupahakemuksen käsittelyä hakijan tulee toimittaa selvitys ympäristövaikutuksista.

Mikäli lupa myönnetään, sen tulee olla määräaikainen.

Lisäksi osakaskunta toteaa, että Kaakkois-Suomen TE-keskukselle tulee antaa huomautus valvontavelvollisuuden laiminlyömisestä sekä kehottaa valvontaviranomaista toimimaan vesilain 21 luvun 2 §:n kohdan 1 mukaisesti.

3) *Ruokolahden Torsansalon kalastuskunta* esittää, että Tervalammen ja Oritlammen vesissä on tapahtunut olennaisia muutoksia. Oritlammessa on humushaittoja. Tervalammessa on vesi tummunut ja siinä on humushaittoja. Torsansalon kalastuskuntaa ei oltu huomioitu hakemuksessa.

4) *Kekäleniemen yhteisen vesialueen osakaskunta* vaatii, että Oritsuon ja Raatesuon kuivatusvesien käsittelyä ja suodatusta tehostetaan niin, että humuspäästöt saadaan minimoitua. Muistuttajan vesialue sijaitsee Torsan eteläpäässä. Kovalla pohjoistuulella vesialueelle tulee turvehumusta. Tämä näkyy verkkoja nostettaessa ja myös rantahietikolla. Muistuttaja on erityisen huolissaan lohikannasta, kun vesi samenee ja olosuhteet huononevat sekä lisäksi kalasaaliiden pienenemisestä, pyydysten likaantumisesta ja roskakalan lisääntymisestä.

5) *AA* (Torsansalon kylä, Sipukansuo RN:o 1:51) vaatii, että veden laatu ei saa enää heikentyä, vaan se tulee palauttaa ennen turvetuotantoa olleeseen tasoon. Hakija on velvoitettava käyttämään parasta käyttökelpoista tekniikkaa. Turvetuotannosta aiheutuu haittaa alapuoliselle vesistölle, rannan virkistyskäytölle, talousveden otolle, kalastukselle, kalojen laadulle ja maulle.

Vesilain 16 luvun 24 §:n 2 momentin mukaan hakijan on korvattava turvetuotannosta aiheutuneet haitat ja edunmenetykset, kuten katselmustoimituksessa on määritelty.

Lisäksi muistuttaja vaatii, että turvetuotanto on ajettava vähitellen alas.

6) *BB* (Torsantaan kylä, Uutela RN:o 9:14) sekä *CC:t* (Torsantaan kylä, Jylhänmäki RN:o 9:75) vaativat, että turvetuotannosta aiheutuneet aikaisemmat vahingot on korjattava. Ennen uusien lupien sallimista on kaikki mahdolliset vesiensuojelukeinot otettava käyttöön turvetuotantoalueille ja korvaukset maksettava. Muistuttajat vaativat

Tervalammille ja Tervaojalle nopeasti kunnostussuunnitelmaa ja sen täytäntöönpanoa. Oritsuon ja Ison Tervalammin välisen ojan perkaus on heikentänyt lammen veden laatua, kun se tehtiin kiireellä ja huolimattomasti. Muistutukseen on liitetty valokuvia lammen tilasta laskuojan perkauksen jälkeen. Ranta-asukkaat myös kalastavat lamella.

Lisäksi muistuttajat vaativat, että Isossa Tervalammessa on tehtävä samanlainen sedimenttitutkimus kuin Torsan pohjoiskärjessä on tehty.

Hakijan on pystyttävä huolehtimaan turvetuotannon haitoista myös muuttuvissa sääoloissa ja runsasvetisinä aikoina. Näytteiden ottoa on lisättävä varsinkin turvetuotannon ollessa käynnissä. Kiinteistökohtaiset korvaukset tulee asettaa niin, että ne joille haittaa on aiheutunut ja aiheutuu, saavat myös kohtuullisen korvauksen.

7) Torsansalon kylästä *DD:t* (Päivärinne RN:o 1:42), *EE:t* (Koivurinne RN:o 1:41), *FF* (Lahtela RN:o 1:57, Koivuniemi 1:58), *GG* (Anttila RN:o 2:20), *HH* (Rautiola RN:o 2:46), *JJ* (Alusranta RN:o 2:39), *KK* (Kankaala RN:o 1:50), *LL* (Mäntylä RN:o 1:59), *MM:t* (Myllyniemi RN:o 1:60) vastustavat ympäristöluvan myöntämistä ja vaativat, että käynnissä oleva turpeennosto tulee lopettaa välittömästi. Muistuttajat ovat Alusjärven vapaa-ajan asukkaita. Hakijan väite, että veden laadussa ei olisi havaittavissa muutosta huonompaan suuntaan ei pidä paikkaansa. Alusjärven veden laatu on huonontunut ja sen veden pinnalla kelluu turvepaakkuja. Sarajärvestä tuleva vesi on sameaa. Rannoille kertyy "öljymäistä" ainetta. Alusjärvi on vuosien kuluessa rehevöitynyt ja vesikasvit ovat lisääntyneet. Veden huono laatu laskee vapaa-ajanasuntojen arvoa ja haittaa kalastusta. Muistuttajat pidättävät itsellään oikeuden vaatia myöhemmin korvauksia kiinteistöjen arvon alenemisesta ja kalastukselle aiheutuneista haitoista.

8) NN (Torsantaan kylä, Pelto-Mäkelä RN:o 9:79) vastustaa luvan myöntämistä Oritsuon ja Raatesuon turvetuotannon jatkamiselle. Muistuttaja vaatii virkistyshaittakorvausta ja korvausten jatkamista koskemaan myös mahdollista ympäristöluvan jatkoaikaa. Muistuttaja viittaa Vapo Oy:n valituksesta antamaansa vastineeseen (Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätös nro 124/05/2 asiassa Juurikkasuon, Kesselilänsuon, Oritsuon, Raatesuon ja Saunalamminsuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien vesis-

töön johtamisesta aiheutuneiden ja aiheutuvien vahinkojen selvittäminen ja korvaaminen). Muistuttaja vaatii, että päätöksen mukaisella vanhojen vahinkojen haitta-alueen B 2 haittaprosentit tulisi nostaa 60 %:iin ja soveltumisprosentti 50 %:iin sekä vuosikorvaus 500 euroon. Samaan päätökseen viitaten muistuttaja vaatii hakijaa tekemään siinä määrätty kunnostustoimenpiteet Tervajoessa ja Pienessä Tervalammassa. Lisäksi muistuttaja vaatii, että vesiensuojelurakenteena tulee olla pintavalutuskenttä tai kemiallinen puhdistamo. Kuivatusvesille tulee määrätä numeeriset päästöraja-arvot ja vesianalyysit ja tarkkailu on tehtävä vesiviranomaisten toimesta ympärivuotisin.

9) OO (Terävälän kylä, Kangas RN:o 3:7) vaatii, ettei lupaa myönnettäisi. Perikunnalla on omistuksessaan Torsan rantaa lähes kilometri, jolla on loma-asunto ja kaksi rakentamatonta tonttia. Valumavesien pääsy Torsanjärveen on tähän asti hoidettu huolimattomasti ja asukkaiden oikeuksiin on suhtauduttu yliolkaisesti. Veden laadun huononeminen haittaa rannan käyttöä. Vesi on sameaa ja haisevaa. Turvetuotannon vaikutusta kaloihin ja kalojen terveellisyyteen ravintona ei ole selvitetty. Järven tilan tutkimusten lisäksi on saatava tietoa laskuojista. Rantojen pilaantumisesta on todisteita järven pohjoispuolella. Jos toiminta jatkuu entisellään tai lisääntyy, koko järvi pilaantuu.

10) *Hiitolanjoki-yhdistys ry* vaatii, että Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden lupaehtoja tiukennetaan niin, että vesistöön johdettavat vedet puhdistetaan merkittävästi nykyistä paremmin. Suot kuuluvat Hiitolanjoen valuma-alueeseen. Hiitolanjoki-yhdistyksen hallinnoimassa hankkeessa tullaan suorittamaan Hiitolanjoen vesistöalueen kalataloudellisia kunnostuksia, jolloin mm. Sarajoen ja Saarenjoen tuotantopotentiaali tulee kasvamaan huomattavasti nykyisestä. Tavoitteena on Hiitolanjoen parantaminen lohijoeksi. Lohikalat, erityisesti järvilohi, ovat herkkiä happamuudelle ja muille vedenlaatua heikentäville tekijöille. Turvetuotannosta vesistöön joutuva kiintoaines tukkii lohikalojen soraikkoja.

Muistutukseen on liitetty selvitys "Laatokan lohen (*salmo salar m. sebago Girard*) ja taimenen (*Salmo trutta*) smoltituotantopotentiaali Hiitolanjoen vesistön Suomen puoleisilla osilla".

11) *Etelä Karjalan luonnonsuojelupiiri ry* ja *Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry* vaativat, että ympäristölupaa ei myönnetä turvetuotannon jatkamiselle. Jos lupa

kuitenkin myönnetään, on vesipäästöille määrättävä ympäristöluvassa raja-arvot, vesienkäsittelyssä on otettava käyttöön paras käytettävissä oleva tekniikka ja vesienkäsittelyn on oltava mahdollista ympärivuotisesti.

Lupa olisi ympäristönsuojelulain 1 §:n ja 42 §:n vastainen. Turvetuotanto aiheuttaa merkittävää ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa sekä kohtuutonta räsitusta asutukselle, virkistyskäytölle ja luonnon monimuotoisuudelle.

Turvetuotannon haittavaikutukset näkyvät alapuolisissa vesissä. Tervalampien ja Sarajärven veden laatu on heikentynyt. Torsa on hyvässä tai erinomaisessa tilassa oleva arvokas vesistö. Turvetuotannon vaikutukset näkyvät järven tilassa, vedenlaatu on paikoin heikentynyt erinomaisesta hyvään. Torsan kuormitusta ei voida lisätä. Turvetuotannon jatkuminen heikentäisi vesistöjen tilaa, mikä olisi ristiriidassa sekä vesipuidirektiivin että alueen virkistyskäytön kanssa. Hiitolanjoella on meneillään EU-rahoitteinen kalataloudellinen hanke mm. pienvesien kunnostusta ja kalatieselvitys Torsanjoelle asti. Kuormituksen lisääntyminen vaarantaa alapuolisten vesistöjen kunnostushankkeet.

Turvetuotantoalueen välittömässä läheisyydessä on havaittu lintudirektiivin 1-liitteen lajeista kuukkeli, mehiläishaukka ja kurki. Turvetuotannon jatkuminen heikentää näiden lajien elinpiirejä. Vaikutus on samanlainen myös liito-oravaan.

Turve polttoaineena ei tue kestäväää kehitystä. Turpeen poltto aiheuttaa suurimmat kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöt tuotettua energiayksikköä kohti. Ilmastonmuutoksen myötä vesistön kuormitus muuttuu ympärivuotiseksi. Vesienkäsittelyn on siksi oltava ympärivuotista eikä ainoastaan tuotantokauteen sidottua.

12) *Poitsilanmaan Luontoyhdistys Kuikka ry* vaatii perusteellisempia ympäristöselvityksiä ennen kuin turvetuotantoa voidaan jatkaa. Kuormitus kohdistuu Torsaan. Alueen turvetuotanto on selkeästi huonontanut vesistön tilaa. Muistuttaja on liittännyt muistutukseen Saimaan vesiensuojeluyhdistyksen raportin turvetuotannon kuormitus- ja vesistö tarkkailusta vuodelta 2004. Torsan pohjoispäädyn arvot osoittavat, että heikentävät tekijät tulevat samasta suunnasta kuin turvetuotannon purkuvedet. Vedenlaadun heikkeneminen on vaikuttanut kalakantoihin ja yleiseen viihtyvyyteen. Saalismää-

rät ovat pienentyneet, verkot limoittuvat ja likaantuvat. Ajoittain esiintyy runsaasti humusta ja turvelauttoja, jotka likaavat rantoja.

Torsanjoki ja Ruosteoja vaativat välitöntä kunnostusta. Niistä tulisi poistaa humus ja kiintoaine sekä rehevöitynyt kasvillisuus. Myös reitti Mustajoki - Iso Tervalampi - Pieni Tervalampi – Sarajärvi – Sarajoki - Torsa vaatii välitöntä puhdistamista humuksesta, lietteestä, kiintoaineesta ja kasvillisuudesta. Kunnostustyöt tulee tehdä ennen kuin turvetuotantoalueille myönnetään jatkolupia.

Torsan alueen soilla ei ole ollut kuormitustarkkailua. Mikäli tuotantoa jatketaan, on aloitettava ympärivuotinen tai tiheä tarkkailu. Vertailua varten on oltava referenssijärvi, johon ei tule turvetuotannon kuormitusta. Lisäksi on otettava käyttöön visuaalinen veden laadun tarkkailu, joka olisi nopeampi menetelmä kuin näytteiden analysointi.

HAKIJAN SELITYS JA HAKEMUKSEN TÄYDENTÄMINEN

Vapo Oy on hakemuksen täydennyksessä esittänyt, että pintavalutuskentät rakennetaan vuonna 2008 ja pintavalutuskentät ovat käytössä ympärivuotisesti. Pintavalutuskentät ovat metsäojitettuja alueita. Oikovirtausten estämiseksi ojat tukitaan vähintään kolmesta kohdasta. Täydennyksen liitteenä on suunnitelmapiirustukset pintavalutuskentistä ja vesien johtamisesta.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen vaatimukseen vesiensuojelun riittävydestä hakija vastaa, että Oritsuolle ja Raatesuolle on suunniteltu ympärivuotisesti käytössä olevat pintavalutuskentät. Tehostamismenetelmät ovat riittävät ja pienentävät merkittävästi kuormitusta. Ison Tervalammen kunnostamiselle on Itä-Suomen ympäristölupaviraston (16.12.2005, nro 124/05/2) ja Vaasan hallinto-oikeuden (23.3.2007, nro 07/0105/1) päätöksillä annettu määräaika 31.12.2007, johon mennessä on pantava viireille kunnostushakemus. Muilta osin hakijalla ei ole lausunnosta huomautettavaa.

Kaakkois-Suomen TE-keskuksen ja Etelä-Savon TE-keskuksen vaatimukseen kalatalousmaksusta hakija vastaa, että vaadittu kalatalousmaksu on lähes 2,5-kertainen nykyiseen verrattuna. Hakija mielestä, kun otetaan huomioon esitetyt vesiensuojelutoimen-

piteet, kalatalousmaksun määräksi on asetettava enintään puolet voimassa olevasta maksusta. Lupa tulee määrätä tarkistettavaksi noin 10 vuoden päästä. Tarkkailua koskevalta osalta ei hakijalla ole huomauttamista.

Ruokolahden kunnan, Ruokolahden sosiaali- ja terveyslautakunnan valvonta- ja ympäristöjaoston sekä Rautajärven kunnan ympäristölautakunnan vaatimukset on otettu huomioon ympäristövaikutuksia vähentävissä ja estävissä rakenteissa ja menetelmissä riittävällä tavalla. Kuormitusraja-arvoa ei hakijan käsityksen mukaan ole mahdollista asettaa, eikä sitä puolla vallitseva lupakäytäntö. Vaikutusten kohteena olevia vesistöjä koskevat kunnostusvelvoitteet on asetettu eri päätöksillä. Hakija viittaa edellä vastavain osin lausumaansa. Muutoin lausunnoista ei ole huomauttamista.

Rautajärven kalastusalueelle, Kekäleniemen yhteisen vesialueen osakaskunnalle, Ahjärven vesialueiden osakaskunnalle ja Ruokolahden Torsansalon kalastuskunnalle hakija vastaa, että yleiset valvontaviranomaiset ovat katsoneet kuivatusvesien puhdistuksen täyttävän parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytysten myös muilta lupaharkintaan kuuluvilta osin täyttyvän.

AA:n vaatimukset on otettu riittävällä tavalla huomioon ympäristövaikutuksia vähentävissä ja estävissä rakenteissa ja menetelmissä. Määrätyt korvaukset maksetaan lainvoimaisten päätösten mukaan. Energiapoliittiset yms. kysymykset eivät kuulu käsiteltäväksi ympäristölupakäsittelyjen yhteydessä.

BB:n sekä CC:n vaatimukset on otettu riittävällä tavalla huomioon ympäristövaikutuksia vähentävissä ja estävissä rakenteissa ja menetelmissä. Tehostamistoimien toteuttamisen jälkeen hankkeesta ei aiheudu muita korvausvelvollisuuden perustavia vaikutuksia kuin kalatalousmaksulla estettävissä olevaa, aikaisemmasta vähentyvää kalataloushaittaa. Aikaisemmin määrätyt korvaukset maksetaan lainvoimaisten päätösten mukaan. Tämä hakemus koskee toiminnasta vuoden 2005 jälkeen aiheutuvia vaikutuksia. Määräaika kunnostamishakemuksen vireille panemiselle on 31.12.2007 aiemmin mainittujen päätösten mukaisesti.

DD:n ym., NN:n, Hiitolanjoki-yhdistys ry:n, OO:n, Etelä-Karjalan luonnonsuojelupiiri ry:n ja Poitsilanmaan Luontoyhdistys Kuikka ry:n muistutusten osalta hakija viittaa hakemukseensa ja edellä vastaavilta osin lausumaansa.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYKSESTÄ KUULEMINEN

Ympäristölupavirasto on kuullut täydennyksen johdosta vain viranomaisia, koska täydennys ei vaikuta muiden etuun haittoja lisäävästi.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus pitäytyy aiemmassa lausunnossa.

Punkaharjun ja Ruokolahden kuntien ympäristönsuojeluviranomaiset eivät ole täydentäneet aikaisempaa lausuntoaan.

YMPÄRISTÖLUPAVIRASTON RATKAISU

Ympäristölupavirasto myöntää Vapo Oy:lle ympäristöluvan Oritsuon 79,0 hehtaarin ja Raatesuon 75,7 hehtaarin tuotannossa olevien alueiden turvetuotantoon. Oritsuo sijaitsee Ruokolahden kunnassa Torsansalon kylässä. Raatesuon eteläosa sijaitsee Ruokolahden kunnan Torsansalon ja Torsantaan kylissä ja pohjoisosa Punkaharjun kunnan Saukonsaaren ja Särkilahden kylissä.

Kalastolle ja kalastukselle aiheutuva ilmeinen vahinko alapuolisessa vesistöissä määrätään hyvitetäväksi kalatalousvelvoitteella. Ympäristölupavirasto katsoo, että toiminnasta aiheutuu edelleen päätöksessä nro 124/05/2 määrättyä Ison ja Pienen Tervalammen rantatilojen virkistyskäytölle ja talousvedenotolle korvattavaa haittaa. Muuta hyvitetävää tai korvattavaa vahinkoa hankkeesta ei ennalta arvioiden tule aiheutumaan. Ennakoimattomien vahinkojen varalta annetaan lupamääräys.

Tervalampien kunnostamista koskeva asia ratkaistaan erikseen 31.12.2007 mennessä vireille tulevaan hakemukseen annettavalla päätöksellä.

Toiminnassa on noudatettava tässä päätöksessä annettuja lupamääräyksiä.

LUPAMÄÄRÄYKSET

Vesien johtaminen

1. Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueiden vedet johdetaan perattua laskuojaa pitkin Isoon Tervalampeen. Lammesta vedet virtaavat Pienen Tervalammen kautta Sarajärveen, josta edelleen Alusjärven kautta Sarajokea myöten Torsaan.

Tuotantoalueen ulkopuoliset vedet on johdettava tuotantoalueiden ohi eristysojilla, jotka on varustettava lietesyvennyksillä.

Vesiensuojelurakenteet ja päästöt vesiin

2. Turvetuotantoalueilla on oltava hakemuksen liitteinä 3.1 – 3.3 oleviin karttoihin (MK 1:12 500 ja 1:4 000) merkityt vesiensuojelurakenteet. Oritsuon turvetuotantoalueella on kuusi virtaamansäätöpatoa, kolme laskeutusallasta, pumppaamo ja pinta-alaltaan vähintään 4,3 hehtaarin pintavalutuskenttä. Raatesuon turvetuotantoalueella on viisi virtaamansäätöpatoa, kolme laskeutusallasta, pumppaamo ja pinta-alaltaan vähintään 3,9 hehtaarin pintavalutuskenttä.

Laskeutusaltaiden mitoituksen on oltava vähintään turvetuotannon ympäristönsuojeluohjeen (ympäristöministeriö 19.9.2003) mukainen. Luvan saajan on huolehdittava, että vedet jakaantuvat tasaisesti rinnakkaisiin laskeutusaltaisiin.

Kuivatusvedet on johdettava laskeutusaltaiden ja pintavalutuskentän kautta ympäri vuoden.

3. Sulan maan aikana pintavalutuskentän puhdistustehon tavoitteelliset raja-arvot ovat kiintoaineen osalta vähintään 50 % ja fosforin osalta vähintään 30 %.

4. Tuotantoalueen sarkaojissa on oltava lietsyvennykset, päisteputket ja lietteenpidättimet. Laskeutusaltaat on varustettava pintapuomilla ja virtaamaa säätävällä poistopadolla.
5. Laskeutusaltaat, kokoojajien virtaamansäätöpatojen lietealtaat ja sarkaojien lietsyvennykset on pidettävä kunnossa ja puhdistettava tarvittaessa, kuitenkin vähintään kerran vuodessa tuotantokauden päättyessä. Mataloituvilla kentillä, joiden turvepaksaus on alle puoli metriä, sarkaojat sekä reuna- ja kokoojaojat on tarkistettava ainakin kerran vuodessa ja puhdistettava tarvittaessa.

Ojastojen, laskeutusaltaiden ja pintavalutuskenttien kunto on tarkastettava säännöllisesti ja mahdolliset puutteet on korjattava välittömästi. Myös muut vesistökuormitusta vähentävät rakenteet on pidettävä kunnossa.

6. Laskeutusaltaiden välittömässä läheisyydessä on oltava alueet altaista poistettavalle lietteelle. Alueelta ei saa päästä lietettä vesistöön.
7. Pintavalutuskentät on otettava käyttöön vuoden 2008 tuotantokauden loppuun mennessä. Pintavalutuskenttien rakentaminen on toteutettava siten, että töiden haitalliset vaikutukset vesistöön jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Pintavalutuskenttien valmistamisesta on ilmoitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle sekä Ruokolahden ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

Pintavalutuskenttiä rakennettaessa ei saa vahingoittaa alueen luontaista kasvillisuutta. Oikovirtaukset on estettävä. Pintavalutuskentillä olevat ojat on täytettävä kokonaan tai tukittava vähintään 10 m:n välein tehtävillä padoilla. Veden jakautumisesta tasaisesti koko pintavalutuskentälle on huolehdittava jako-ojilla tai -putkilla. Tarvittaessa niiden sijoitusta on muutettava sekä tehtävä lisää virtausohjaimia.

8. Aumojen ja ojien väliin on jätettävä suojavyyhyke, jotta turvetta ei joudu ojiin.
9. Vesiensuojelurakenteisiin voidaan niiden toiminnan tehostamiseksi tehdä sellaisia Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen hyväksymiä muutoksia, joilla ei ole haitallisia vaikutuksia yleiseen tai yksityiseen etuun.

Päästöt ilmaan ja melu

10. Tuotannossa on käytettävä mahdollisimman vähän turvepölyä ja melua aiheuttavia koneita, laitteita ja työmenetelmiä. Turpeen tuotanto ja lastaus on pyrittävä ajoittamaan tullen suunta ja voimakkuus huomioon ottaen niin, että tuotantoalueelta leviää mahdollisimman vähän pölyä ympäristöön. Tuulen nopeuden ylittäessä 10 m/s on turpeen tuotantotoimet keskeytettävä. Tuulen suuntaa ja nopeutta on tuotantoalueella seurattava tuulipussien tai muiden vastaavien laitteiden avulla.

Aumoja ei saa sijoittaa alle 400 m:n etäisyydelle asuinrakennuksista. Kuljetuksiin käytettävät ajoneuvot on kuormattava niin, että kuorma ei voi pölytä häiritsevästi.

11. Turvetuotannon aiheuttama melu ei lähimpien asuttujen kiinteistöjen alueella saa ylittää klo 7.00 - 22.00 A-painotettua ekvivalenttitason (L_{Aeq}) arvoa 55 dB eikä klo 22.00 - 7.00 arvoa 50 dB.

Jätteet

12. Toimintaa on harjoitettava siten, että jätettä syntyy mahdollisimman vähän. Erilaista käsittelyä ja hyödyntämistä edellyttävät jätteet on lajiteltava ja pidettävä toisistaan erillään. Jätteiden varastoinnista ei saa aiheutua roskaantumista tai maaperän pilaantumista. Toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava hyötykäyttöön tai käsiteltäviksi tavanomaisen jätteen tai ongelmajätteen käsittelypaikoissa. Jätteet on ensisijaisesti pyrittävä toimittamaan hyötykäyttöön materiaalina. Jätteistä on pidettävä kirjaa, josta ilmenee niiden määrä, laatu, alkuperä sekä toimitusaika ja -paikka.

Toiminnassa käytettävät aineet

13. Toiminnassa käytettävien aineiden (mm. polttoaineet, voiteluaineet ja öljyt) varastointi ja käsittely on järjestettävä niin, että niiden pääsy ympäristöön estetään. Siirrettävät polttoainesäiliöt on pidettävä tiiviillä ja kantavalla alustalla niin, että mahdollisen vuodon sattuessa polttoainetta ei pääse ojiin eikä maaperään. Polttoainesäiliöissä on oltava ylitäytönestimet.

Tuotannosta poistuvat alueet

14. Tuotannosta poistettavat alueet on ilmoitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle. Tuotannosta poistettujen alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta siihen asti, kunnes Kaakkois-Suomen ympäristökeskus on todennut, että alueet ovat kasvipeitteisiä, siirretty pysyvästi muuhun käyttöön tai että vesienkäsittely ei muusta syystä ole enää tarpeen.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus voi tarvittaessa antaa tuotannosta poistuvien alueiden jälkihoitoon liittyviä tarkentavia määräyksiä.

Häiriö- ja poikkeustilanteet

15. Turvetuotantoon liittyvistä merkittävistä häiriö- ja poikkeustilanteista on ilmoitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle sekä Ruokolahden ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Häiriö- ja poikkeustilanteiden syyt on välittömästi selvitettävä ja havaitut viat ja häiriötekijät on korjattava viipymättä.
16. Luvan saajan on pidettävä ajan tasalla suunnitelmaa, joka koskee toimintaa häiriö- ja poikkeustilanteiden aikana sekä ylläpidettävä toimintavalmiutta erityistilanteiden varalta.

Öljyvuotojen varalta on oltava käytössä imeytysainetta ja säilytyspaikka öljyyntyneelle maa-ainekselle.

Toiminnan tarkkailu

17. Luvan saajan on pidettävä toiminnasta käyttöpäiväkirjaa, johon on merkittävä tuotantokausittain tiedot tuotannosta, tuotantotoiminnan etenemisestä, vesiensuojelurakenteiden käytöstä, ojituksista, kunnostustöistä, poikkeuksellisista tilanteista ja säästä. Käyttöpäiväkirjaa on säilytettävä tarkkailujaksojen aikana työmaalla tai nimetyn vastuuhenkilön hallussa siten, että tiedot ovat tarvittaessa ympäristönsuojeluviranomaisen nähtävissä. Vastuuhenkilön nimi- ja yhteystiedot on ilmoitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle sekä Rautjärven ja Ruokolahden kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille.

18. Päästö- ja vesistötarkkailu on toteutettava hakemuksen liitteenä 13.1 olevan Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen alueella sijaitsevien turvetuotantoalueiden käyttö-, kuormitus- ja vesistötarkkailuohjelman mukaisesti. Tarkkailuohjelmaa on täydennettävä lisäämällä Oritsuon ja Raatesuon tuotantoalueiden tarkkailuun päästötarkkailu. Päästötarkkailu on järjestettävä siten, että kuivatusvesien määrästä, laadusta ja kuormituksesta sekä pintavalutuskentän käsittelyn tehokkuudesta saadaan luotettavat tiedot (tarkkailuluokka A). Päästö- ja vesistötarkkailuohjelma on toimitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle ja tarkkailu on aloitettava kuukauden kuluessa tämän päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

Kummallakin tuotantoalueella tehostettua päästötarkkailua on toteutettava vuosina 2008 – 2010 ja vähintään kahtena muuna vuotena lupajaksolla.

19. Vaikutuksia alapuolisen vesistön kalastoon ja kalastukseen on tarkkailtava Kaakkois-Suomen TE-keskuksen hyväksymällä tavalla. Esitys tarkkailun toteuttamisesta on toimitettava Kaakkois-Suomen TE-keskuksen hyväksyttäväksi kolmen kuukauden kuluessa päätöksen lainvoimaiseksi tulosta.

20. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus voi muuttaa käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailuohjelmaa ja Kaakkois-Suomen TE-keskus kalataloustarkkailuohjelmaa tarpeelliseksi katsomallaan tavalla.

Tarkkailutulosten raportointi

21. Käyttö-, päästö- ja vesistötarkkailun vuosiraportit on toimitettava Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle, Kaakkois-Suomen TE-keskukselle sekä Ruokolahden ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille. Kalataloustarkkailun tulokset on toimitettava Kaakkois-Suomen TE-keskukselle ja Rautjärven kalastusalueelle.

Tarkkailujen tulokset on vaadittaessa annettava niiden nähtäväksi, joiden oikeuteen tai etuun tiedot saattavat vaikuttaa.

Tarkkailutulosten yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät.

Kunnossapitovelvoite

22. Mikäli kuivatusvesien johtamisesta laskuojaan aiheutuu liettymistä tai muita haitallisia vaikutuksia, on luvan saajan poistettava haitta viipymättä.

Merkittävistä laskuojan kaivutöistä tai perkauksista ja niiden aiheuttamien vesistövaikutusten torjumisesta on ilmoitettava etukäteen Ruokolahden ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille sekä Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle.

Kalatalousvelvoite

23. Luvan saajan on maksettava vuodesta 2008 alkaen Kaakkois-Suomen TE-keskukselle kalatalousmaksua 900 euroa vuodessa käytettäväksi kalastolle ja kalastukselle aiheutuvien vahinkojen estämiseksi hankkeen vaikutusalueella. Maksu on maksettava vuosittain tammikuun loppuun mennessä.

Korvausvelvoite

24. Luvan saajan on maksettava Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien vesistöön johtamisesta rantatilojen virkistyskäytölle ja talousveden otolle ai-

heutuvista haitoista vuodesta 2006 alkaen seuraavat vuosittaiset kiinteistökohtaiset korvaukset, jotka on maksettava kunkin korvausvuoden puoliväliin mennessä (1.7.).

Tila ja RN:o, omistajan nimi	Vuosikorvaus, €
Välimäki 9:70, Nenonen Arja ja Hannu	45
Uutela 9:14, Piik Taisto	105
Muistola 9:78, Joronen Henriikka ja Stiina	30

Maksun viivästyessä on eräpäivän jälkeiseltä ajalta korvauksille maksettava maksupäivään asti viivästyskorkoa, jonka määrä on kulloinkin voimassa olevan korkolain 4 §:n 1 momentin mukainen viitekorko lisättyinä seitsemällä prosenttiyksiköllä.

ENNAKOIMATTOMAN VAHINGON KORVAAMINEN

25. Vesistön pilaantumisesta aiheutuvista korvattavista vahingoista, joita nyt ei ole ennakoitu aiheutuvan, on vahingonkärsijällä oikeus vaatia korvausta ympäristönsuojelulain 72 §:n mukaisesti ympäristölupavirastolle tehtävällä hakemuksella.

LUVAN VOIMASSAOLO JA TARKISTAMINEN

Lupa on voimassa toistaiseksi.

Luvan saajan on, mikäli se aikoo jatkaa tässä päätöksessä tarkoitettua turvetuotantoa vuoden 2016 jälkeen, tehtävä 1.3.2016 mennessä ympäristölupavirastolle ympäristöluvan määräysten tarkistamista koskeva hakemus. Hakemukseen on liitettävä selvitys päästö- ja vaikutustarkkailujen tuloksista sekä suunnitelma vesienkäsittelyn edelleen tehostamisesta sekä muut ympäristönsuojelulaissa ja -asetuksessa edellytetyt tiedot ja selvitykset.

Jos turvetuotanto lopetetaan ennen vuotta 2017, luvan saajan on vuosi ennen toiminnan lopettamista tehtävä ympäristölupavirastolle alueen jälkihoitoa ja -käyttöä sekä sen vaatimaa tarkkailua ja vesiensuojelutoimia koskeva hakemus.

KORVATTAVAT PÄÄTÖKSET JA KORVATTAVAT LUPAMÄÄRÄYKSET

Tällä päätöksellä sen saatua lainvoiman korvataan Itä-Suomen vesioikeuden 28.8.1997 antama päätös nro 40/97/2 siltä osin kuin lupa koskee Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden kuivatusvesien johtamista Torsanjärveen sekä Itä-Suomen ympäristölupaviraston 16.12.2005 antaman päätöksen nro 124/05/2, jonka Vaasan hallinto-oikeus on 23.3.2007 antamallaan päätöksellä 07/0105/1 pääosin pysyttänyt, kalatalousmaksua (lupamääräys 5) ja Tervalampien rantakiinteistöille edelleen aiheutuvista haitoista määrättyjä vuotuisia korvauksia koskevat määräykset (lupamääräys 1). Viimeksi mainittu päätös jää muilta osin voimaan.

ASETUKSEN NOUDATTAMINEN

Jos asetuksella annetaan tämän luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan esittämättä noudatettava. Luvan voimassaolon ja tarkistamisen osalta sovelletaan muutoinkin ympäristönsuojelulain 9 luvun säännöksiä.

RATKAISUN PERUSTELUT

Luparatkaisun perustelut

Toimittaessa tämän päätöksen mukaisesti toiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset sekä ne vaatimukset, jotka luonnonsuojelulaissa ja sen nojalla on säädetty.

Toiminnasta, asetettavat lupamääräykset ja toiminnan sijoituspaikka huomioon ottaen, ei aiheudu terveyshaittaa, merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän tai pohjaveden pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella eikä kohtuutonta rasiutusta naapurituloilla.

Luvan myöntämisedellytysten täyttymiseksi ympäristölupavirasto on antanut tarpeelliseksi katsomansa määräykset. Hakemuksessa esitetty vesienkäsittely sekä päästöjen ehkäisemiseksi ja rajoittamiseksi annettavat lupamääräykset perustuvat parhaaseen käytettävissä olevaan tekniikkaan. Kun otetaan huomioon alapuolisen vesistön merkittävyys kalastukselle ja virkistyskäytölle, on Oritsuon ja Raatesuon vedet määrätty käsiteltäväksi ympärivuotisesti pintavalutus kentällä. Myös hakija on esittänyt selityksessään ympärivuotista pintavalutusta.

Lupaharkinnassaan ympäristölupavirasto on ottanut huomioon valtioneuvoston 23.11.2006 tekemään periaatepäätökseen vesiensuojelun suuntaviivoista vuoteen 2015 sisältyvän kannanoton, jonka mukaan turvetuotantoa pyritään suuntaamaan jo tuotannossa oleville tai jo ojitetuille soille. Molemmat suoalueet ovat olleet tuotannossa yli 20 vuotta. Etelä-Karjalan seutukaavassa ei ole Oritsuota ja Raatesuota koskevia kaavallisia varauksia tai rajoituksia.

Lupamääräysten perustelut

Vesistö päästöjen rajoittamiseksi edellytetään käytettäväksi pintavalutusta. Pintavalutuskentät ovat metsäojitettua aluetta. Ojitettujen alueiden tehokkuus pintavalutuskäytössä ei ole aina yhtä hyvä kuin ojittamattoman alueen. Pintavalutuskentälle määrätään kiintoaineen ja fosforin puhdistustehovaatimukset sulan maan ajanjaksolla. Asettamalla puhdistustehovaatimus varmistetaan se, että tuotantoalueelta tuleva vesistökuormitus alenee nykyisestään. Pintavalutuskenttää on käytettävä myös talvella, mutta tälle ajanjaksolle ei ole tarpeen asettaa puhdistustehovaatimuksia. Ennalta arvioiden pintavalutus tehostaa vesien käsittelyä talvella erityisesti mahdollisten sulamisjaksojen aikana.

Lähin asutus on noin 350 m:n etäisyydellä Raatesuon tuotantoalueesta. Pölyhaitan estämiseksi on tarpeen määrätä vähimmäisetäisyydestä aumojen sijoittamisessa. Asumiseen käytettyjen alueiden melutasolle annetaan enimmäisarvot, jotka vastaavat valtioneuvoston päätöksen (993/1992) melutason ohjearvoja. Ennalta arvioiden tuotannosta ei aiheudu melutasojen ylittymistä. Työmenetelmien valinnalla ja tarvittaessa välttämällä pölyäviä työvaiheita tuulen suunnan ollessa asutukseen päin voidaan asutukselle aiheutuva haitta välttää.

Jätteen haltijaa koskevat jätelain 6 §:n mukaiset yleiset huolehtimisvelvollisuudet jätehuollon järjestämisestä. Jätehuollon edistämisen ja jätteiden vähentämisen kannalta on tärkeää, että jätteen haltija on selvillä hallinnassa olevan jätteen määrästä, lajista, laadusta, alkuperästä ja jätehuollon kannalta merkityksellisistä ominaisuuksista sekä terveys- ja ympäristövaikutuksista.

Haitallisten aineiden maaperään ja vesiin pääsyn estämiseksi sekä maaperän pilaantumisen ehkäisemiseksi on tarpeen antaa määräys mm. polttoaineiden varastoinnista.

Alueen jälkihoidon suunnitelmallisuus on tarpeen vesiensuojelun järjestämiseksi. Käytöstä poistuneiden alueiden kuormitus ei lopu välittömästi tuotannon loppuessa, vaan alenee asteittain. Siksi myös käytöstä poistuneiden alueiden vedet on johdettava vesienkäsittelyrakenteiden kautta.

Häiriö- ja poikkeustilanteiden ja niiden syiden seuranta on tärkeää haittojen arvioimiseksi ja niiden ennaltaehkäisemiseksi.

Luvan haltijan on oltava selvillä toimintansa aiheuttamasta kuormituksesta ja sen vaikutuksesta ympäristöön. Tarkkailu- ja raportointimääräykset ovat tarpeen valvontaa varten, ennakoimattomien vahinkojen varalta sekä lupamääräysten tarkistamista varten tehtävää selvitystä varten. Pintavalutuskentän puhdistustehoa on tarkkailtava niin, että tarkkailun perusteella voidaan valvoa, toteutuuko kentälle asetettu puhdistustehovaatimus. Kalastuskirjanpito voidaan tarvittaessa muuttaa viiden vuoden välein tapahtuvaksi koekalastukseksi TE-keskuksen hyväksynnällä.

Lupamääräyksessä 22 asetettu kunnossapitovelvoite on tarpeen toiminnasta mahdollisesti aiheutuvien liettymien poistamiseksi.

Aiemmin määrätty kalatalousmaksu, johon on sisältynyt myös Kesselilänsuon tuotantoalue, on muutettu pinta-alojen suhteessa koskemaan Oritsuota ja Raatesuota. Aiemmin määrättyä maksua ei ole katsottu tarpeelliseksi korottaa, koska kuormitus ei ole noussut (lupamääräys 23).

Isossa ja Pienessä Tervalammessa turvetuotannon päästöjen vaikutuksien rantakiinteistöjen virkistyskäytölle on muun muassa rantojen liettymisen ja kasvillisuuden lisääntymisen johdosta kuitenkin katsottava jatkuvan edelleen. Tämän takia Ison ja Pienen Tervalammen rantakiinteistöjen osalta korvaukset on määrätty maksettavaksi kiinteistöjen nykyisille omistajille edelleen vuosikorvauksena.

Ennakoimattoman vahingon korvaamista koskeva määräys perustuu ympäristönsuojelulain 72 §:ään.

VASTAUS LAUSUNTOIHIN JA VAATIMUKSIIN

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen vaatimukset on otettu huomioon lupamääräyksistä näkyvillä tavoin.

Kaakkois-Suomen ja Etelä-Savon TE-keskusten vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvillä tavalla. Kalatalousmaksun osalta viitataan perusteluihin.

Ruokolahden kunnan sosiaali- ja terveyslautakunnan valvonta- ja ympäristöjaoston ja kunnanhallituksen vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvällä tavalla antamalla vesiensuojelua koskevat määräykset ja tarkkailuvelvoitteet. Ympäristölupavirasto katsoo, että toimintaa voidaan riittävästi valvoa tehostetulla tarkkailulla ja päästöjä rajoittaa asettamalla pintavalutuskentälle reduktiotavoitteet. Näiden tietojen perusteella voidaan toimintaan tarvittaessa puuttua. Vesistöjen kunnostamisen osalta ympäristölupavirasto viittaa perusteluihin.

Rautjärven kunnan ympäristölautakunnan vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvällä tavalla antamalla vesiensuojelua koskevat määräykset ja tarkkailuvelvoitteet. Edellytetty vesienkäsittely edustaa parasta tällä hetkellä käytössä olevaa tekniikkaa. Ympäristölupavirasto katsoo, että toimintaa voidaan riittävästi valvoa kuormitustarkkailulla ja päästöjä rajoittaa asettamalla pintavalutuskentälle reduktiotavoitteet. Näiden tietojen perusteella voidaan toimintaan tarvittaessa puuttua.

Rautjärven kalastusalueen vaatimus toiminnan lopettamisesta hylätään viitaten edellä oleviin ratkaisun perusteluihin.

Ahjärven vesialueiden osakaskunnan vaatimus turvetuotannon kuivatusvesien johtamisen lakkauttamisesta Torsajärveen ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupahakemuksen hylkäämisestä hylätään edellä oleviin ratkaisun perusteluihin viitaten.

Vaatimusta, joka koskee toiminnan keskeyttämistä ympäristönsuojelulain 84.1 §:n 1 kohdan nojalla ei tutkita tähän lupa-asiaan kuulumattomana.

Ympäristölupaviraston mielestä hakemuksessa on esitetty riittävä selvitys ympäristövaikutuksista. Lupamääräykset tulevat tarkistettavaksi päätöksessä asetetussa määräajassa. Ympäristölupavirasto ei tutki viranomaisia koskevia kanteluja.

Torsansalon kalastuskunnan muistutus on otettu huomioon lupamääräyksistä näkyvin tavoin.

Kekäläniemen yhteisen vesialueen osakaskunnan vaatimus Oritsuon ja Raatesuon kuivatusvesien käsittelyn tehostamisesta on otettu huomioon määrämällä otettavaksi käyttöön pintavalutuskentät, jotka toimivat ympärivuotisesti.

AA:n vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvin tavoin. Korvausten ja kunnostustoimenpiteiden osalta ympäristölupavirasto viittaa edellä olevaan ratkaisuun.

BB:n sekä *CC:n* vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvällä tavalla. Aikaisempien vahinkojen korvaaminen on ratkaistu lainvoimaisella päätöksellä nro 124/05/2, 16.12.2005.

Hakemuksessa esitetty pintavalutuskenttien avulla tehostettava vesienkäsittely on parasta tällä hetkellä käytössä olevaa tekniikkaa. Vesienkäsittelyn toimivuutta voidaan valvoa kuormitustarkkailulla ja lupamääräyksessä asetettujen tavoitteellisten puhdistustehon raja-arvojen avulla.

DD:n ym:den vaatimus, ettei lupaa myönnettäisi, hylätään edellä oleviin ratkaisun perusteluihin viitaten. Korvausten osalta ympäristölupavirasto viittaa ratkaisukohdassa esitettyyn.

NN:n vaatimus, ettei lupaa myönnettäisi, hylätään edellä oleviin ratkaisun perusteluihin viitaten. Korvauskysymysten ja kunnostustoimenpiteiden osalta ympäristölupavirasto viittaa ratkaisukohdassa esitettyyn.

Pintavalutuskenttä edustaa parasta tällä hetkellä käytössä olevaa tekniikkaa. Ympäristölupavirasto katsoo, että toimintaa voidaan riittävästi valvoa kuormitustarkkailulla ja päästöjä rajoittaa asettamalla pintavalutuskentälle reduktiotavoitteet. Valvontaviranomainen ottaa tarvittaessa valvontanäytteitä, mutta ei järjestä jatkuvaa tarkkailua, joka on toiminnanharjoittajan velvollisuus kustantaa.

OO:n vaatimus, ettei lupaa myönnettäisi, hylätään edellä oleviin perusteluihin viitaten. Vaikutuksia kalastoon ja kalastukseen seurataan kalataloustarkkailulla. Ympäristölupavirasto katsoo, ettei kalaravinnon terveysvaikutuksia ole tarpeen tarkkailla erikseen turvetuotannon yhteydessä, vaan ravintokäytössä voidaan noudattaa yleisiä ohjeita. Vesistötarkkailuun kuuluu sekä järvi- että virtavesien tarkkailu.

Hiitolanjoki-yhdistys ry:n vaatimus Oritsuon ja Raatesuon turvetuotantoalueiden lupaehtojen tiukentamisesta on otettu huomioon lupamääräyksistä näkyvillä tavoin.

Etelä Karjalan luonnonsuojelupiiri ry:n ja Etelä-Karjalan lintutieteellinen yhdistys ry:n vaatimus, ettei lupaa myönnettäisi, hylätään edellä olevan ratkaisun perusteluihin viitaten. Toissijaisesti esitetyt vaatimukset otetaan enemmälti hyläten huomioon lupamääräyksistä näkyvällä tavalla. Pintavalutuskenttä edustaa parasta tällä hetkellä käytössä olevaa tekniikkaa. Ympäristölupavirasto katsoo, että toimintaa voidaan riittävästi valvoa kuormitustarkkailulla ja päästöjä rajoittaa asettamalla pintavalutuskentille reduktiotavoitteet.

Poitsilanmaan Luontoyhdistys Kuikka ry:n vaatimus perusteellisemmista ympäristöselvityksistä ennen toiminnan jatkamista hylätään, koska lupa-asia voidaan ratkaista olemassa olevan selvityksen perusteella. Vesistöjen kunnostamisen osalta ympäristö-

lupavirasto viittaa perusteluihin. Kunnostusvelvoitteen asettamiseen päätöksessä nro 124/05/2 määrättyä Tervalampien kunnostamista laajempaan ei ole perustetta.

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki 41 - 46 §, 52 §, 55 §, 56 §, 62 §, 72 § ja 90 §

Ympäristönsuojeluasetus 19 §, 30 § ja 37 §

Jätelaki 4 §, 6 §, 12 §, 15 §, 51 § ja 52 §

KÄSITTELYMAKSU

Päätöksestä peritään käsittelymaksu 2 940 euroa (turvetuotantoalue 30 – 300 ha).

Ympäristönsuojelulain 105 § (86/2000).

Ympäristöministeriön asetus ympäristölupaviraston maksullisista suoritteista (1238/2003).

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Ympäristönsuojelulain 54 §:n ja ympäristönsuojeluasetuksen 23 §:n mukaisesti päätös toimitetaan luvan saajalle, Kaakkois-Suomen ympäristökeskukselle, Etelä-Savon ympäristökeskukselle, Kaakkois-Suomen TE-keskukselle, Etelä-Savon TE-keskukselle, Ruokolahden, Punkaharju ja Rautjärven kuntien ympäristönsuojeluviranomaisille, Ruokolahden ja Punkaharjun kunnille sekä Suomen ympäristökeskukselle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan lisäksi niille, joille on annettu hakemuksesta erikseen tieto.

Tieto päätöksestä julkaistaan Ruokolahden, Punkaharju ja Rautjärven kunnissa ja Uutisvuoksi –nimisessä lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Päätökseen haetaan muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta valittamalla.

Asian käsittelystä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Muutosta tähän päätökseen saa hakea

- 1) se, jonka oikeutta tai etua asia saattaa koskea,
- 2) rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- 3) toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät,
- 4) alueellinen ympäristökeskus sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ja
- 5) muu asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

Valitusosoitus liitteenä.

Marjo Kaikkonen

Viljo Mikkonen

Antti Ylitalo

Päivi Määttä

Päätöksen tekemiseen ovat osallistuneet ympäristölupaviraston johtaja Marjo Kaikkonen sekä ympäristöneuvokset Viljo Mikkonen ja Antti Ylitalo. Asian on esitellyt esittelijä Päivi Määttä.

PM/LN

Tiedustelut: asian esittelijä, puh. 020 490 4981, 040 774 8087

Määräaika ja valitusmenettely

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antamispäivästä sitä määräaikaan lukematta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava **Itä-Suomen ympäristölupaviraston** kirjaamoon viimeistään **10.12.2007** ennen virka-ajan päättymistä.

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64 B, Kuopio
Postiosoite: PL 69, 70101 Kuopio Asiakaspalvelu: 020 690 180
Puhelin: 020 490 120 Telekopio: 020 490 4999
Sähköposti: kirjaamo.isy@ymparisto.fi
Virka-aika: klo 8.00 - 16.15

Valituksen lähettäminen postitse, telekopiona tai sähköpostina tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostina) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valituskirjelmän sisältö

Valituskirjelmässä, joka osoitetaan **Vaasan hallinto-oikeudelle**, on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta
- mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi, kotikunta ja yrityksen tai yhteisön Y-tunnus. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmässä on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmään on liitettävä

- ne asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- valtakirja, jos valittaja käyttää asiamiestä, tai toimitettaessa valitus sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmä liitteineen, lukuun ottamatta valtakirjaa, on toimitettava kaksin kappalein.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa peritään muutoksenhakijalta **oikeudenkäyntimaksua 82 euroa**. Maksusta ja maksuvelvollisuudesta vapautuksesta eräissä tapauksissa on säädetty tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa.